

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0226U001121

Державний реєстраційний номер: 0125U000701

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 21-01-2026

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Розробка та апробація методології оцінки воєнних та кліматичних впливів на природні екосистеми, їх відновлення та збереження на прикладі модельних полігонів; аналіз втрат фіторізноманіття різних таксономічних груп, фітоценозів і біотопів, синантропізації

Початок етапу: 01.2025

Закінчення етапу: 12.2025

Вид звітнього документа: Проміжний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Інститут ботаніки ім. М. Г. Холодного Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417199

Місцезнаходження: вул. Терещенківська, буд. 2, м. Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442344041, 380442353206

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія наук України

Код за ЄДРПОУ: 00019270

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 54, м. Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442343243

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.3 - виконання робіт за державними цільовими програмами

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6541230

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 3524.740

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Розроблення і використання методології та алгоритмів оцінки впливу воєнних дій на фіторізноманіття природних екосистем України для визначення їхніх втрат, відновлювального та адаптивного потенціалу

Назва роботи англійською:

Development and use of methodology and algorithms for assessing the impact of military actions on the phytodiversity of natural ecosystems of Ukraine to determine their losses, restoration and adaptive potential

Реферат українською:

Об'єкт дослідження — природні екосистеми (біотопи) України, що зазнають впливу воєнних дій та супутніх антропогенних і кліматичних чинників; процеси руйнації рослинного покриву, зміни фіторізноманіття, синантропізації та відновлення екосистем Мета роботи — розроблення й апробація методології та алгоритмів оцінки впливу воєнних дій на фіторізноманіття природних екосистем України для визначення їхніх втрат, відновлювального та адаптивного потенціалу (на прикладі модельних полігонів). Методи дослідження — включали: (i) розроблення категоризації воєнного впливу та бальної оцінки характеру руйнації (масштабність, глибина, чутливість, опірність, відновлювальність); (ii) підходи оцінки збитків через екосистемні послуги з урахуванням адаптації методики FEMA-2022 до українських реалій; (iii) використання ретроспективних геоботанічних даних і дистанційного зондування для аналізу динаміки та змін рослинності. Виконано розробку та апробацію методології оцінки воєнних і кліматичних впливів на природні екосистеми та їх відновлення на прикладі модельних полігонів; проведено аналіз втрат фіторізноманіття різних таксономічних груп, фітоценозів і біотопів та процесів синантропізації. Апробовано методичні підходи оцінки руйнації/вразливості/стійкості біотопів і розрахунку збитків. Здійснено моніторинг сезонної динаміки, суцесійних змін та потенціалу відновлення на територіях, що зазнають впливу воєнних дій (зокрема землі колишнього Каховського водосховища, водойма-охолоджувач ЧАЕС, пониззя Дніпра, НПП «Святі Гори»). Показано актуальність оцінювання збитків для подальшого відновлення та компенсації втрат, зважаючи на масштабну руйнацію природних екосистем у зоні бойових дій

Реферат англійською:

The object of the study is natural ecosystems (biotopes) of Ukraine, which are affected by military actions and related anthropogenic and climatic factors; processes of destruction of vegetation cover, changes in phytodiversity, synanthropization and restoration of ecosystems The aim of the work is to develop and test the methodology and algorithms for assessing the impact of military actions on the phytodiversity of natural ecosystems of Ukraine to determine their losses, restoration and adaptive potential (using the example of model landfills). The research methods included: (i) development of a categorization of military impact and a point assessment of the nature of destruction (scale, depth, sensitivity, resistance, restoration); (ii) approaches to assessing damage through ecosystem services, taking into account the adaptation of the FEMA-2022 methodology to Ukrainian realities; (iii) use of retrospective geobotanical data and remote sensing to analyze vegetation dynamics and changes. The methodology for assessing military and climatic impacts on natural ecosystems and their restoration using model landfills was developed and tested; the loss of phytodiversity of various taxonomic groups, phytocenoses and biotopes, and synanthropization processes were analyzed. Methodological approaches for assessing the destruction/vulnerability/stability of biotopes and calculating losses were tested. Monitoring of seasonal dynamics, successional changes, and restoration potential in territories affected by military operations (in particular, the lands of the former Kakhovka reservoir, the Chernobyl NP cooling pond, the lower reaches of the Dnieper River, the Svyati Gory National Park) was carried out. The relevance of assessing damage for further restoration and compensation for losses was shown, given the large-scale destruction of natural ecosystems in the combat zone

Індекс УДК:581.5

Коди тематичних рубрик: 34.29.35

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Дідух Яків Петрович

Науковий ступінь: д. б. н.

Вчене звання: професор, академік НАНУ

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Методика дослідження та оцінки збитків різних типів природних екосистем, пошкоджених (трансформованих) у результаті військових дій.

Назва НТП англійською: Methodology for research and assessment of damage to various types of natural ecosystems damaged (transformed) as a result of military operations.

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методи, теорії, гіпотези

Галузь застосування: природоохорона

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Детально та коректно досліджено та оцінено збитки різних типів природних екосистем, пошкоджених (трансформованих) у результаті військових дій.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища

Вплив НТП на довкілля: Методика дослідження дозволяє оцінити збитки різних типів природних екосистем, пошкоджених (трансформованих) у результаті військових дій.

Впровадження НТП: Не впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2025

Закінчення етапу: 12.2025

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

Kosakivska I.V., Shcherbatiuk M.M. 2025. Influence of lead pollution on the growth, development, and metabolism of cereal crops: the protective role of salicylic acid. *Фізіологія рослин і генетика*, 57(1): 3-17.

<https://doi.org/10.15407/frg2025.01.003>

Ходосовцев О.Є., Мойсієнко І.І., Куземко А.А., Кравченко О.В., Полянська К.В., Дідух Я.П., Гарбар О.В., Баран С.І., Мелень-Забрамна О.М., Ходосовцева Ю.А., Пелих О.Л., Скорик С. В. Національний природний парк

«Кам'янська Січ»: війна проти природи. Львів: Видавництво «Компанія "Манускрипт"», 2025. 184с. ISBN 978-617-8364-25-0

Василюк О.В., Колодежна В.В., Бузевич І.Ю., Демченко В.О., Куземко А.А., Максименко М.Л., Мойсієнко І.І., Пархоменко В.В., Романов П.В., Сон М.О., Темченко Є.А., Філюта К.О. Великий Луг чи Каховське водосховище: сучасне бачення / упор. В.В. Колодежна, О.В. Василюк. – Чернівці: Друк Арт, 2025. – 128 с

Василюк О.В., Колодежна В.В., Демченко В.О., Куземко А.А., Марущак О.Ю., Мойсієнко І.І., Некрасова О.Д., Пархоменко В.В., Русін М.Ю., Сон М.О., Сплодитель А.О., Темченко Є.А., Філюта К.О., Ходосовцев О.Є., Шевченко І.В. Знищення Каховського водосховища: наслідки для довкілля / упоряд. В.В. Колодежна, О.В. Василюк. – Чернівці : Друк Арт, 2025. – 112 с.

Куземко А.А., Прилуцький О.В., Коломицев Г.О., Дідух Я.П., Мойсієнко І.І., Борсукевич Л.М., Чусова О.О., Ходосовцев О.Є. 2025. Початкові стадії відновлення рослинності на дні осушеного Каховського водосховища (Україна): синтез польових досліджень та дистанційного зондування. Український ботанічний журнал, 82(5): 488-501 <https://doi.org/10.15407/ukrbotj82.05.488>

Мойсієнко І.І., Дідух Я.П., Зав'ялова Л.В., Кучер О.О., Шаповал В.В., Чусова О.О., Ходосовцев О.Є., Град Ю.А., Диренко Н.В. 2025. Еколого-флористичний аналіз впливу розбудови польових фортифікацій на лісові фітосистеми. Український ботанічний журнал, 82(4): 367–383. <https://doi.org/10.15407/ukrbotj82.04.36>

Дідух Я.П., Град Ю.А., Мойсієнко, І.І. 2025. Методика оцінювання збитків, завданих лісовим екосистемам, у результаті створення окопів. Український географічний журнал. 1: 8–16
<https://doi.org/10.15407/ugz2025.01.008>

Mikhailyuk T.I., Vinogradova O.M., Demchenko E.M., Petlovana V.R., Glaser K., Karsten U. 2025. Terrestrial algae and cyanobacteria of the Holosiiv National Nature Park (Kyiv, Ukraine), with the description of *Leptochlorella arboricola* sp. nov. (Trebouxiophyceae, Chlorophyta). Ukrainian Botanical Journal, 82(1): 3–30.
<https://doi.org/10.15407/ukrbotj82.01.003>

Шевера М.В., Протопопова В.В., Зав'ялова Л.В., Бурда Р.І., Буджак В.В., Коломійчук В.П., Бойко Н.С., Дойко Н.М., Кучер О.О., Конякін С.М., Двірна Т.С., Мордатенко І.Л., Міськова О.В. 2025. Актуальні напрями досліджень синантропізації рослинного покриву України. Вісник НАН України, 11: 78–94.
<https://doi.org/10.15407/visn2025.11.078>

Прилуцький О.В., Шаповал В.В., Куземко А.А. 2024. Доокупаційний стан біотопів Біосферного заповідника "Асканія-Нова" : інвентаризація та картування за допомогою методів машинного навчання та дистанційного зондування Землі. Вісті Біосферного заповідника "Асканія-Нова", 26: 68-85

Пашкевич Н.А., Горобчишин В.А., Куземко І.В., Вишневський Д.А., Ходосовцев О.Є., Рабик І.В., Шаповал В.В., Куземко А.А. 2024. Моніторингові ділянки трав'яної рослинності на території Чорнобильського радіаційно-екологічного біосферного заповідника. Вісті Біосферного заповідника "Асканія-Нова", 26: 151-179

Зав'ялова Л., Коломійчук В., Кучер О., Вірченко В., Польська В., Міськова О., Протопопова В., Шевера М. 2025. Відновлення рослинного покриву, пошкодженого внаслідок воєнних дій на території Національного природного парку «Залісся». Biota. Human. Technology, №3, 45-62. DOI: 10.58407/bht.3.25.5

Дідух Я.П., Мойсієнко І.І., Кравченко О.В., Муленко М.А., Полянська К.В., Чусова О.О., Гетьман П.А. 2025. Початкові етапи формування заплавних лісів днища Каховського водосховища та прогноз їхнього розвитку. Наукові записки НаУКМА. Біологія і екологія. 8: 70-80. <https://doi.org/10.18523/2617-4529.2025.8.70-80>

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Мосякін Сергій Леонідович

д.б.н., 03.00.05

Перелік осіб-виконавців

Буджак Василь Васильєвич

Вашеняк Юлія Анатоліївна

(к. б. н., 03.00.05)

Вірченко Віталій Михайлович

(к.б.н., с.н.с., 03.00.05)

Гетьман Поліна Андріївна

Давидова Анастасія Олександрівна

Дзюба Тетяна Павлівна

(к. б. н., с.н.с., 03.00.05)

Дубина Дмитро Васильович

(д. б. н., професор, 03.00.05)

Зав'ялова Людмила Володимирівна

(к. б. н., 03.00.05)

Косаківська Ірина Василівна

(д. б. н., професор, 03.00.12)

Куземко Анна Аркадіївна

(д. б. н., пров.н.с., 03.00.05)

Кучер Оксана Олександрівна

(к.б.н., 03.00.05)

Михайлюк Тетяна Іванівна

(д.б.н., с.н.с., 03.00.05)

Мойсієнко Іван Іванович

(д. б. н., професор, 03.00.05)

Міськова Олена Вікторівна

Пашкевич Наталія Анатоліївна

Поліщук Олександр Васильович

(к. б. н., старший науковий співробітник, 03.00.04)

Розенбліт Юлія Василівна

(к. б. н., 03.00.05)

Романенко Катерина Олександрівна

(к. б. н., 03.00.21)

Соколенко Уляна Михайлівна

(к. б. н.)

Федорончук Микола Миколайович

(д. б. н., старший науковий співробітник, 03.00.05)

Фіцайло Тетяна Василівна

(к. б. н., старший науковий співробітник, 03.00.05)

Ходосовцев Олександр Євгенович
(д.б.н., член-кор. НАН України, 03.00.01, 03.00.24)

Чусова Ольга Олександрівна
(к. б. н., 03.00.05)

Шевера Мирослав Васильович
(к. б. н., старший науковий співробітник, 03.00.05)

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Телефон

Реєстратор

Артеменко Ольга Анатоліївна

0999762338

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна